

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ในลักษณะของการสำรวจ (Surver Study) ความคิดเห็นของครูและนักศึกษามัธยมศึกษา 5 เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามแนวปรัชญามนุษยนิยมกรุงเทพมหานคร ด้วยการให้ครูผู้สอนและนักศึกษามัธยมศึกษา 5 ที่กำลังเรียนภาคเรียนสุดท้าย ปีการศึกษา 2530 ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 และนำเสนอข้อมูลตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มาคำนวณหาค่าร้อยละ (Percent) แล้วนำไปเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง ส่วนข้อมูลตอนที่ 2 ซึ่งเป็นความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักศึกษามัธยมศึกษา 5 เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามแนวปรัชญามนุษยนิยม กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน นำมาหาค่ามัธยเลขคณิต (Arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Beviation) เปรียบเทียบความแตกต่างโดยการหาค่า t(t-test) ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (two way analysis of variancae) มาทดสอบสมมติฐานและทดสอบความแตกต่างทางความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอนต่างกัน และในกรณีที่พบว่าความแตกต่างมีนัยสำคัญได้ใช้วิธีของ Seheffe มาทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทีละคู่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ก. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ครูผู้สอนนักศึกษามัธยมศึกษา 5 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 476 คน
2. นักศึกษามัธยมศึกษา 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาที่เรียนอยู่ภาคเรียนสุดท้ายของปีการศึกษา 2530 ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

จำนวน 1,663 คน

ข. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนและนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยได้ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มของประชากรมาศึกษาดังนี้

เทคนิคการสุ่มตัวอย่างประกอบ

เนื่องจากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครที่เปิดสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 มีจำนวน 24 โรงเรียน มีครูผู้สอนจำนวน 476 คน นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 จำนวน 1,663 คน ผู้วิจัยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยเปิดตารางสำเร็จ กำหนดขนาดของประชากรน้อยที่สุดที่จะเป็นขนาดที่พอทดแทนประชากรของ Taro Yamane (ประคองกรรณสูตร 2525 : 13) มีความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนค่าเฉลี่ย 50% โดยประมาณ ได้กลุ่มตัวอย่างของจำนวนที่ 500 222 และได้ใช้กลุ่มตัวอย่างจริง 250 คน ได้กลุ่มตัวอย่างของจำนวนที่ 2000 - 333 และได้ใช้กลุ่มตัวอย่างจริง 350 คน

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างซึ่งเก็บรวบรวมได้จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ประชากรทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้	กลุ่มตัวอย่าง ที่เก็บได้	คิดเป็น ร้อยละ
ครูผู้สอน	476	250	250	100
นักศึกษา	1,663	350	350	100
รวม	2,139	600	600	100

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนผู้ใหญ่

โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ครู	นักศึกษา	ครู	นักศึกษา
1. สตรีวัชรพงษ์	22	20	22	20
2. โยธินบูรณะ	12	50	10	39
3. เทพลีลา	19	81	19	33
4. มทาวีรานูวัชร	19	25	19	25
5. วิชาดุทอง	15	142	15	34
6. บางปะกอกวิทยาคม	12	46	12	44
7. เทพศิรินทร์	36	95	36	41
8. สันติราษฎร์วิทยาลัย	57	128	50	57
9. สิงห์ราชวิทยาคม	21	65	21	57
10. หอวัง	22	-*	22	-*
11. วัฒนสมรดิศ	24	-*	24	-*
รวม	259	652	250	350

*ไม่ได้สุ่มตัวอย่างประชากรนักศึกษาจากโรงเรียนนี้

ขั้นตอน ในการสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาเรื่องการเรียนการสอนตามแนวปรัชญามนุษยนิยมในด้านต่าง ๆ คือ ศึกษาเอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 และการเรียนการสอนตามแนวปรัชญามนุษยนิยมในด้านต่าง ๆ

2. สร้างข้อกระทง (Item) จากหลักการ แนวความคิด ทฤษฎี และข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามแนวปรัชญามนุษยนิยมในด้านต่าง ๆ คือ ด้านทฤษฎีความรู้ ด้านเป้าหมาย

ของการศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลในแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบรายการสำรวจ (check List) และเติมข้อความ ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามแนวปรัชญามนุษยนิยม สร้างข้อกระทง แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

สำหรับมาตราส่วนประเมินค่า ผู้วิจัยให้นำหนักดังนี้

มากที่สุด	=	5
มาก	=	4
ปานกลาง	=	3
น้อย	=	2
น้อยที่สุด	=	1

3. ทาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำข้อกระทงที่สร้างแล้วนั้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ แก้ไขปรับปรุงแล้วได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่าน ตรวจอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเลือกจากผู้ที่มีความรู้ด้านปรัชญามนุษยนิยม รวมทั้งอาจารย์ในภาควิชาการศึกษาออกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อตรวจสอบว่ามีความชัดเจนและครอบคลุม เนื้อหา วัตถุประสงค์ในสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่

ข้อกระทงใดที่ผู้ทรงคุณวุฒิมากกว่า 6 ท่าน ลงความเห็นว่าเป็นหรือไม่เหมาะสม ผู้วิจัยใช้ข้อกระทงนั้นในแบบสอบถามต่อไปส่วนข้อกระทงใดที่ผู้ทรงคุณวุฒิมากกว่า 6 ท่านลงความเห็นว่าเป็นหรือไม่เหมาะสม ผู้วิจัยตัดข้อกระทงนั้นออกจากแบบสอบถามสำหรับข้อกระทงใดที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิให้ปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยได้พิจารณาและสรุปข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขในข้อกระทงใหม่

4. ปรับปรุงแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำ ความหมายและเรียงลำดับคำถามให้เหมาะสม ทำให้ได้ข้อกระทงที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวน 8 ข้อ ข้อกระทงที่เป็นรายละเอียดความคิดเห็น เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามแนวปรัชญา
มนุษยนิยมของครูผู้สอนและนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 ซึ่งมี 4 ด้าน คือ ด้านทฤษฎีความรู้ จำนวน
14 ข้อ ด้านเป้าหมายของการศึกษา จำนวน 12 ข้อ ด้านกระบวนการเรียนการสอน จำนวน
23 ข้อ ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งหมด 54 ข้อ

5. ทดลองใช้ (Try-out) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว
ไปทดลองใช้กับครูและนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 ในโรงเรียนพุทธจักรวิทยา จำนวน 40 คน เพื่อ
ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ในข้อกระทงอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยจากหัวหน้าสถานศึกษาโรงเรียนผู้ใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11
โรงเรียน คือ โรงเรียนผู้ใหญ่สตรีวัดระฆัง โรงเรียนผู้ใหญ่โยธินบูรณะ โรงเรียนผู้ใหญ่เทพศิลา
โรงเรียนผู้ใหญ่หาวีราวุฒิศร โรงเรียนใหญ่มัธยมวัดธาตุทอง โรงเรียนผู้ใหญ่บางปะกอกวิทยา
โรงเรียนผู้ใหญ่สังหาราชวิทยา โรงเรียนผู้ใหญ่ทอวัง และโรงเรียนผู้ใหญ่วัดคนวสนรทิศ

ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมด้วยผู้ช่วยตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2530
ถึงวันที่ 5 มีนาคม 2530 โดยไปหาหัวหน้าสถานศึกษาโรงเรียนผู้ใหญ่ทั้ง 11 โรงเรียน และมอบ
แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนไว้กับหัวหน้าสถานศึกษาพร้อมกันในวัน เวลา มาเก็บอีกครั้งหนึ่ง ส่วนของ
นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 นั้น ผู้วิจัยได้อธิบายการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วย
ตนเอง

วิธีดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลคำตอบในตอนต้นที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามนำมาแจกแจง
ความถี่ หาค่าร้อยละ (Percent) แล้วนำค่าร้อยละไปเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
2. ผลคำตอบในตอนต้นที่ 2 ซึ่งเป็นความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5

เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามแนวปรัชญามนุษยนิยมทั้ง 4 ด้าน นำมาหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deriation) และค่า t (t-test) ทุกข้อกระทงและทุกด้านในแบบประเมินค่า (Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยซึ่งแบ่งเป็นช่วงดังนี้

\bar{x} = 1.00 - 1.49	น้อยที่สุด	ตามข้อความที่กำหนดให้ในแบบสอบถาม
\bar{x} = 1.50 - 2.49	น้อย	ตามข้อความที่กำหนดให้ในแบบสอบถาม
\bar{x} = 2.50 - 3.49	ปานกลาง	ตามข้อความที่กำหนดให้ในแบบสอบถาม
\bar{x} = 3.50 - 4.49	มาก	ตามข้อความที่กำหนดให้ในแบบสอบถาม
\bar{x} = 4.50 - 5.00	มากที่สุด	ตามข้อความที่กำหนดให้ในแบบสอบถาม

3. ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

เพื่อทดสอบสมมุติฐานและทดสอบความแตกต่างของความคิด เห็นตามการรับรู้ของครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอนต่างกัน และในกรณีที่พบว่าความแตกต่างมีนัยสำคัญได้ใช้วิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทีละคู่

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติดังกล่าว ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) จากสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย